

Lovgivning, og jeg vil da mene, at denne Lovgivning maa gaa i Retning af, at Præste- og Ordinationsløftet bliver fuldstændig afskaffet og man nøjes med en Erklæring fra Ordinanden om, at han slutter sig til den evangelisk-lutherske Kirke i Grundlovens Forstand, i den Betydning, hvori Ordene maa tages i Grundlovens § 3, og at de Præster og Menigheder, der ønsker et andet Tilsyn end den Biskop, de staaer under, skal kunne komme til at sortere direkte under Kultusministeriet. Endvidere maa der gives Ritualfrihed, det vil altsaa først og fremmest sige, at der maa gives Frihed til at bruge et Daabsritual, hvori den apostolske Trosbekendelse ikke indgaar som et Led, for det er i Virkeligheden det, det drejer sig om. Disse Krav vil blive fremsat, saa snart Dommen er faldet, hvordan den saa bliver, og jeg haaber, der maa være saa meget Frisind og saa megen Forstaaelse i den danske Rigsdag, at saadanne Krav der maa kunne gennemføres.

Jeg skal saa i øvrigt kun sige, at jeg ganske kan slutte mig til, hvad det ærede Medlem for Æbeltoft-Kredsen (N. Neergaard) udtalte vedrørende Forholdet mellem de politiske Partier. Jeg er naturligvis, som det ærede Medlem, ganske klar over, at politiske Kampe ikke kan undgaas — vi staaer jo overfor et Valg, som uden Tvivl vil komme kort Tid efter 5. Juni —, men ogsaa jeg haaber, at disse Kampe ikke skal blive bitre Kampe, fordi ogsaa jeg tror, at det, der baader vort Folk bedst, er, at vi staaer sammen og føler os som samhörende. Tiderne er jo endnu overordentlig alvorlige. Man forbavses undertiden over, hvor let Folk kan finde sig til Rette og lade, som alting nu var i den fuldeste Orden, men i Virkeligheden er Tiden i høj Grad alvorlig endnu, og det vil baade os bedst, om der virkelig raader en dyb og stærk Samfølelse i det danske Folk, og om de Kampe, som ikke kan undgaas, bliver ført uden Bitterhed, saaledes at der bagved ligger en Følelse af, at vi alle er Danske, og at det, det først og fremmest gælder om, er, at vort Land maa blive bjærget frelst ud af de Trængselstider, som nu er over Europa.

Wulff: Blandt de mange Teorier, som den Krig, der raser for Øjeblikket, vil undergrave eller har undergravet og omstyrtet, er ogsaa en, som, saa vidt jeg ved, endog er blevet doceret paa vore Lærestalter, nemlig at en moderne Krig ikke kan vare mere end 2 Maaneder. I det hele taget viser der sig ikke at være den

Modsatning mellem Fortid og Nutid, som mange naive har bildt sig ind, at der var. Denne Tro paa en moderne Kulturperiode, der skulde styres efter Love, som var helt forskellige fra dem, hvorefter der styredes i Fortiden, viser sig at være en Illusion, som man aabenbart kommer til at kaste fuldstændig over Bord sammen med adskillige andre. Nu har Krigen været i 14—15 Maaneder, og ingen kan se, at den nærmer sig sin Slutning. I Virkeligheden antager den større og større Dimensioner, tænder flere og flere Huse i Brand. Og man kan ikke en Gang trøste sig med, at den fjerner sig fra os eller vort Nabolag, for i Virkeligheden er, ikke mindst i den allersidste Tid, krigerske Begivenheder forefaldet meget nær os, i vore egne Farvande. Ja, det har været saaledes, at man har kunnet høre Skud fra krigsførende Magters Kanoner her i Hovedstaden og dens Omegn, og naar det er saadan, er jeg enig med de Talere, som har understreget, at Sorgløshed ikke bør herske i den danske Befolkning. Den Fare, der har truet os i de forløbne Aar, er os endnu lige nær, og der er al Grund til med den største Alvor at se paa denne Fare og indrette sig efter den. Jeg er derfor ogsaa enig med de Talere, der har sagt, at Grundtonen i denne Rigsdagssamling maa være saa nær som muligt den samme som i forrige, at Partimodsætningerne maa holdes tilbage, og at man maa samle sig saa vidt muligt omkring den Regering, der sidder med Statens Tøjler i et saa alvorligt Øjeblik, og yde den den Støtte, man kan, i alle Forhold, der vender udadtil. Det bør være saaledes, men jeg er ogsaa enig i, at det er let at sige, at det bør være saaledes, men vanskeligt at gennemføre, at det bliver saaledes, og de, der ikke har forstaaet det før, vil have lært i det forløbne Aar at jo længere Tid der gaar, desto vanskeligere bliver det at overholde dette gode Forsæt, navnlig ude i Befolkningen. Rigsdagsmændene er overmaade vanskeligt stillede overfor deres Meningsfæller ude i Befolkningen, fordi de er afskaarne fra at lægge Forholdene klart paa Bordet for dem, men stadig maa svare paa deres Spørgsmaal ved at lægge Fingeren paa Munden og sige: Vis Tillid! Vis Tillid! Det er et stærkt Krav at stille til Befolkningen, og det er vanskeligt at faa den til at efterkomme det fuldt ud. Det er meget muligt, ja højst sandsynligt, at den Omstændighed, at der i en ikke alt for fjern Fremtid forestaar et Valg, vil gøre det endnu vanskeligere. Men kan dette Krav stilles til